

# Finansal Piyasa Altyapılarına İlişkin Prensipier için Temel Hususlara Uyum Beyanı

*Bu doküman, BKM tarafından YTH Sisteminin Finansal Piyasa Altyapılarına İlişkin Prensipier için Temel Hususlarla Uyumunu belirlemek amacıyla CPMI-IOSCO standartlarına uygun olarak ve kamu ile paylaşım amacıyla oluşturulmuştur.*

Finansal Piyasa Altyapısı	Bankalararası Kart Merkezi A.Ş. YTH Sistemi
Yetkili Olduğu Bölge	Türkiye
FPA'yı Denetleyen Kurumlar	TCMB
Temel Hususların Açıklanma Tarihi	Aralık 2024
Temel Hususların Bulunduğu Web Sitesi	<a href="https://bkm.com.tr/urunler-ve-hizmetler/yurtici-takas-ve-hesaplasma-sistemi/">https://bkm.com.tr/urunler-ve-hizmetler/yurtici-takas-ve-hesaplasma-sistemi/</a>
İletişim	destek@bkm.com.tr

<b>Kısaltmalar .....</b>	<b>3</b>
<b>1. Yönetici Özeti .....</b>	<b>4</b>
<b>2. Doküman Değişiklik Tarihçesi ve Güncelleme Özeti.....</b>	<b>5</b>
<b>3. BKM Kartlı Ödeme Sistemi .....</b>	<b>5</b>
3.1. Genel Bilgiler .....	5
BKM A.Ş. Ortaklar .....	6
BKM Üyeleri.....	6
Türkiye’de Kartlı Ödemeler Sektörü .....	9
BKM Yurtiçi Takas Hesaplaşma Sistemi (YTH).....	11
YTH Sistemine Katılım.....	12
YTH Sistemi Katılımcıları .....	12
3.2. Kanun ve Mevzuat.....	14
3.3. BKM YTH Sisteminin Tasarımı ve Operasyonu .....	14
<b>4. Prensiplere Uygunluk Değerlendirme Özeti.....</b>	<b>16</b>
<b>5. Referanslar .....</b>	<b>26</b>

### Kısaltmalar

BIS	: Uluslararası Mutabakatlar Bankası
BDDK	: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu
BGYS	: Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi
BKM	: Bankalararası Kart Merkezi A.Ş.
CPMI	: Ödemeler ve Piyasa Altyapıları Komitesi
DİBS	: Devlet İç Borçlanma Senedi
FMI	: Finansal Piyasa Altyapısı
FPA	: Finansal Piyasa altyapısı
FPAİP	: Finansal Piyasa Altyapılarına İlişkin Prensipler
IOSCO	: Uluslararası Menkul Kıymet Komisyonları Örgütü
ISYM	: İş Sürekliliği Yedekleme Merkezi
MKT	: Merkezi Karşı Taraf
PCI DSS	: Payment Card Institution Data Security Standard
TCMB	: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası
TFRS	: Türkiye Finansal Raporlama Standardı
TMSF	: Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu
TTK	: Türk Ticaret Kanunu
YTH	: Yurtiçi Takas Hesaplaşma

### 1. Yönetici Özeti

Finansal altyapıların ve piyasaların güçlendirilmesine destek vermek üzere ortak bir çalışma yürüten Uluslararası Mutabakatlar Bankasının (BIS) Ödemeler ve Piyasa Altyapıları Komitesi (CPMI) ile Uluslararası Menkul Kıymet Komisyonları Teşkilatı (IOSCO), Nisan 2012’de Finansal Piyasa Altyapılarına İlişkin Prensipler- (FPAİP) başlıklı raporu yayımlamıştır. Alanda bütüncül bir standart olarak kabul edilen FPAİP, ayrıca Dünya Bankası ve IMF tarafından yürütülen Finansal Sektör Değerlendirme Programı (FSAP) kapsamında yürütülen değerlendirmelerin temelini oluşturmakta ve gözetim çalışmalarında ölçüt olarak kullanılmaktadır.<sup>1</sup>

Türkiye’deki ödeme sistemleri uygulamalarının tabi olduğu mevzuata istinaden söz konusu raporda belirtilen (FPAİP’de benzeri kurumlar FMI olarak adlandırılmaktadır) detayların tarafından sistematik bir şekilde ve şeffaf olarak kamu ile paylaşılması gerekmektedir. İşbu doküman BKM’nin YTH sistemi ile FMI olarak rol aldığı ödeme sistemi ve uygulamaları ile ilgili genel bilgi ve FPAİP’de belirtilen ve tabi olduğu prensipler doğrultusundaki uyum durumu hakkında bilgi vermek amacıyla hazırlanmıştır.

YTH Sistemi Türkiye’deki kartlı ödeme işlemlerinin katılımcılar arası takas ve hesaplaşmasının yapılması amacıyla 1993 yılında kurulmuştur. YTH sisteminde 38 adet banka ve 29 adet de finansal kuruluş katılımcı olarak yer almaktadır. YTH sistemi 6493 sayılı Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanun’a tabidir. Sistem İşleticisi olarak BKM belirtilen kanun kapsamında TCMB’den lisans almıştır. BKM, TCMB’nin yanısıra BDDK uygulamalarına ve denetimlerine de tabidir.

Birincil risklerin tanımlanmasına ilişkin Kurumsal Risk Değerlendirme Prosedürü’nde BKM ve YTH Sistemi Risk Kataloğu oluşturulmuştur. Katalogda BKM risk türleri olarak: stratejik, operasyonel, finansal, uyum, itibar, kredi ve likidite, YTH Sistemi risk türleri olarak ise; kredi, likidite, genel iş, operasyonel, hukuk ile saklama ve yatırım riskleri belirlenmiştir. YTH sistemi Katılımcı kaynaklı kredi ve likidite risklerini ölçme ve izleme çalışmaları, Yurtiçi Takas ve Hesaplaşma Sistemi Uygulama Kuralları altında yer verilen Katılımcı Risk İzleme Prensipleri doğrultusunda yapılarak riskin yönetilmesine yönelik uygun aksiyonlar alınmaktadır.

Tablo 1’de BKM YTH Sisteminin BKM tarafından gerçekleştirilen özdeğerlendirme çalışmaları kapsamında, prensipler ile ilgili uyum durumu belirtilmekte olup, konu özelindeki detaylar bu dokümanın 4. Bölümünde açıklanmaktadır.

<sup>1</sup> TCMB Ödeme Sistemlerinin Finansal Piyasa Altyapılarına İlişkin Prensiplere Uygunluk Beyanı – Yönetici Özeti

Tablo-1

Prensip	Uyum Durumu (31 Mart 2024)
1- Yasal Dayanak	Uyumlu
2- Yönetim	Uyumlu
3- Kapsamlı Risk Yönetimi İçin Altyapı	Uyumlu
4- Kredi Riski	Uyumlu
5- Teminat	Uyumlu
7- Likidite Riski	Uyumlu
8- Mutabakatın Nihailiği	Uyumlu
9- Para Mutabakatı	Büyük Ölçüde Uyumlu
12- Değer Değişim Mutabakat Sistemleri	Uyumlu
13- Temerrüt Kural ve Prosedürleri	Uyumlu
15- Genel İş Riski	Uyumlu
16- Saklama ve Yatırım Riski	Uyumlu
17- Operasyonel Risk	Uyumlu
18- Erişim ve Katılım	Uyumlu
19- Kademeli Katılım Düzenlemeleri	Büyük Ölçüde Uyumlu
21- Verimlilik ve Etkinlik	Uyumlu
22- İletişim Prosedür ve Standartları	Uyumlu
23- Kural, Temel Prosedür ve Piyasa Verilerinin Yayımlanması	Uyumlu

## 2. Doküman Değişiklik Tarihçesi ve Güncelleme Özeti

BKM tarafından YTH Sisteminin Finansal Piyasa Altyapılarına İlişkin Prensipler için Temel Hususlarla Uyumunu belirlemek amacıyla Nisan 2017'de TCMB ile paylaşılmak üzere hazırlanmış, Aralık 2017'de kamuoyuna açık olarak web sitesinde yayınlanmıştır. İlgili doküman Aralık 2024'te yayınlanan bu versiyon ile güncellenmiştir. Nisan 2017 Uygunluk Beyanının ilk hazırlanması

Aralık 2017 Uygunluk Beyanının kamuoyu ile paylaşılması

Mart 2019 Uygunluk Beyanının 2018 gözden geçirmesinde güncellenen ikinci yayımı

Ekim 2019 Uygunluk Beyanının 2019 gözden geçirmesinde güncellenen üçüncü yayımı

Ekim 2020 Uygunluk Beyanının 2020 gözden geçirmesinde güncellenen dördüncü yayımı

Ekim 2022 Uygunluk Beyanının 2022 gözden geçirmesinde güncellenen beşinci yayımı

Aralık 2024 Uygunluk Beyanının 2024 gözden geçirmesinde güncellenen altıncı yayımı

## 3. BANKALARARASI KART MERKEZİ A.Ş. (BKM) YTH Sistemi

### 3.1. Bankalararası Kart Merkezi Hakkında Genel Bilgiler<sup>2</sup>

<sup>2</sup>BKM 2023 Faaliyet Raporu (<https://bkm.com.tr/raporlar-ve-yayinlar/faaliyet-raporlari/>)

## Dahili

1990 yılında 13 kamu ve özel Türk bankasının ortaklığıyla kurulan ve 2020 yılında Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası A.Ş. (TCMB)'nin hâkim hissedarı olduğu Bankalararası Kart Merkezi A.Ş. (BKM) ödeme sistemleri ekosistemine güvenli ve hızlı çözümler üreten teknoloji odaklı bir kurumdur.

Verimli operasyonları ve yüksek işlem hacmi ile dünyada alanında örnek gösterilen BKM, güçlü teknik donanım ve insan kaynaklarıyla ödeme sistemlerinde perakende sektörüne, kamuya ve bireylere en iyi hizmeti sunmaya odaklanmıştır. Bugün, dijital ödemelerin gelişimine katkıda bulunmayı görev edinen BKM, milli temel altyapılar ve sistemler geliştirerek ekosistemde verimlilik, kolaylık, hız, güvenlik ve güvenilirlik kazandırmayı hedeflemektedir.

Kredi kartı, banka kartı ve ön ödemeli kart uygulamaları içinde bulunan Üyeler ve işlem tarafları arasında uygulanacak prosedürleri geliştirmek, standardizasyonu sağlamaya yönelik çalışmalar yaparak kararlar almak, Türkiye genelinde Üyeleri ve BKM' den hizmet alan taraflar için uygulamalar ile yurt içi kuralları oluşturmak, Üyeler arasındaki takas ve hesaplaşmayı yürütmek, yurt dışı kuruluş ve komisyonlarla ilişkiler kurmak ve gerektiğinde Üyelerini bu kuruluşlarda temsil etmek, ödeme sistemleri içerisinde; nakit kullanımı gerekmeksizin her türlü ödemeyi veya para transferini sağlayan veya destekleyen sistem, platform ve altyapıları oluşturmak, işletmek ve geliştirmek, halen hizmet kullanıcıları tarafından devam ettirilen işlemleri daha güvenli, süratli ve daha az maliyetli tek bir merkezden yürütmek, BKM' nin ana faaliyetleri arasındadır.

### Ortaklar

#### BKM Üyeleri

#### 38 Banka statüsünde BKM Üyeleri

1. [Akbank T.A.Ş.](#)
2. [Aktif Yatırım Bankası A.Ş.](#)
3. [Albaraka Türk Katılım Bankası A.Ş.](#)
4. [Alternatifbank A.Ş.](#)
5. [Anadolubank A.Ş.](#)
6. [Arap Türk Bankası A.Ş.](#)
7. [Bankpozitif Kredi ve Kalkınma Bankası A.Ş.](#)
8. [Burgan Bank A.Ş.](#)
9. [Citibank A.Ş.](#)
10. [Denizbank A.Ş.](#)
11. [Dünya Katılım Bankası A.Ş.](#)
12. [Enpara Bank A.Ş.](#)
13. [Fibabanka A.Ş.](#)
14. [Golden Global Yatırım Bankası A.Ş.](#)
15. [Hayat Finans Katılım Bankası A.Ş.](#)
16. [HSBC Bank A.Ş.](#)
17. [ICBC Turkey Bank A.Ş.](#)
18. [ING Bank A.Ş.](#)
19. [Kuveyt Türk Katılım Bankası A.Ş.](#)
20. [Nurol Yatırım Bankası A.Ş.](#)

## Dahili

21. [Odea Bank A.Ş.](#)
22. [QNB Bank A.Ş.](#)
23. [Sekerbank T.A.Ş.](#)
24. [T.C. Ziraat Bankası A.Ş.](#)
25. [T.O.M. Katılım Bankası A.Ş.](#)
26. [Turkish Bank A.Ş.](#)
27. [Turkland Bank A.Ş.](#)
28. [Türk Ekonomi Bankası A.Ş.](#)
29. [Türkiye Emlak Katılım Bankası A.Ş.](#)
30. [Türkiye Finans Katılım Bankası A.Ş.](#)
31. [Türkiye Halk Bankası A.Ş.](#)
32. [Türkiye İş Bankası A.Ş.](#)
33. [Türk Ticaret Bankası A.Ş.](#)
34. [T. Garanti Bankası A.Ş.](#)
35. [T. Vakıflar Bankası T.A.O.](#)
36. [Vakıf Katılım Bankası A.Ş.](#)
37. [Yapı ve Kredi Bankası A.Ş.](#)
38. [Ziraat Katılım Bankası A.Ş.](#)

### Kuruluş statüsünde BKM Üyeleri

1. [Ahlatıcı Ödeme ve Elektronik Para Hizmetleri A.Ş.](#)
2. [AS Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para A.Ş.](#)
3. [Belbim Elektronik Para ve Ödeme Hizmetleri A.Ş.](#)
4. [Birleşik Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para A.Ş.](#)
5. [BPN Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para A.Ş.](#)
6. [Dgpara Ödeme ve Elektronik Para Kuruluşu A.Ş.](#)
7. [İninal Ödeme ve Elektronik Para Hizmetleri A.Ş.](#)
8. [İyzi Ödeme ve Elektronik Para Hizmetleri A.Ş.](#)
9. [Lydians Elektronik Para ve Ödeme Hizmetleri A.Ş.](#)
10. [Moneypay Ödeme ve Elektronik Para Hizmetleri A.Ş.](#)
11. [Ozan Elektronik Para A.Ş.](#)
12. [Paladyum Elektronik Para ve Ödeme Hizmetleri A.Ş.](#)
13. [Papara Elektronik Para A.Ş.](#)
14. [Papel Elektronik Para ve Ödeme Hizmetleri A.Ş.](#)
15. [Paratim Ödeme ve Elektronik Para Kuruluşu A.Ş.](#)
16. [Parolapara Elektronik Para ve Ödeme Hizmetleri A.Ş.](#)
17. [Paybull Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para A.Ş.](#)
18. [Payco Elektronik Para ve Ödeme Hizmetleri A.Ş.](#)
19. [Payporter Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para A.Ş.](#)
20. [Posta ve Telgraf Teşkilatı A.Ş.](#)
21. [Pratik İşlem Ödeme ve Elektronik Para A.Ş.](#)
22. [Sipay Elektronik Para ve Ödeme Hizmetleri A.Ş.](#)
23. [Tom Pay Elektronik Para ve Ödeme Hizmetleri A.Ş.](#)
24. [TT Ödeme ve Elektronik Para Hizmetleri A.Ş.](#)
25. [TURK Elektronik Para A.Ş.](#)
26. [Turkcell Ödeme ve Elektronik Para Hizmetleri A.Ş.](#)
27. [Vepara Elektronik Para ve Ödeme Hizmetleri A.Ş.](#)
28. [Vizyon Elektronik Para ve Ödeme Hizmetleri A.Ş.](#)

29. Vodafone Elektronik Para ve Ödeme Hizmetleri A.Ş.



## Türkiye’de Kartlı Ödemeler Sektörü

### KREDİ KARTLARI

Türkiye’de 2023 yıl sonu itibarıyla 117,7 milyon adet kredi kartı bulunmaktadır. Bu kartların 107,0 milyonunu bireysel kartlar oluştururken 10,7 milyonu ticari kartlardır. Taksit, puan uygulamaları gibi birtakım yan avantajlar ile kullanıcılar açısından daha da cazip hale gelen kredi kartları, pek çok alanda nakit ödemelerin yerini almıştır. Kayıt dışı ekonomi ile mücadele anlamında da önemli katkı sağlayan kredi kartları ile 2023’de toplam 6.699 milyar TL tutarında, 8,7 milyar adet ödeme işlemi gerçekleştirilirken 241 milyon adet nakit çekim işlemi ile 822 milyar TL nakit çekim tutarı gerçekleştirilmiştir.

### BANKA KARTLARI

Banka kartları, bankadaki bir/ birden fazla vadesiz hesaba bağlı ve kullanılabilir bakiye kadar, Otomatik Vezne Makineleri (ATM) vasıtası ile para çekme ve Satış Noktası Terminalleri (POS/ÖKC) aracılığı ile ödeme işlemleri için kullanılmaktadır. 2023 yılında banka kartı adedi yüzde 12’lik bir büyümeyle 189,5 milyona ulaşmıştır. Banka kartı ile yapılan ödeme işlem adedi, bir önceki yıla göre yüzde 27 artarak 5,9 milyar adet olurken 2023 yılında, her 5 kartlı ödemeden 2’si banka kartlarıyla gerçekleşmiştir. Banka kartları ile ödeme işlem tutarı ise 2023’de, yıllık yüzde 103 artarak 1.399 milyar TL’ye ulaşmıştır.

### ÖN ÖDEMELİ KARTLAR

Bir vadesiz hesaba bağlı olmasına gerek olmadan kullanıcının karta yüklediği miktar kadar ödeme yapmasına imkân sağlayan ön ödemeli kartların kullanımı hızla yaygınlaşmaktadır. Market ve giyim gibi temel ihtiyaçlardan internetten ödemelere, ulaşım kartlarına para yüklemeye kadar birçok alanda kullanımı artmaktadır. 2023 yılında, ön ödemeli kart adedi yüzde 26’lık büyümeyle 90 milyona ulaşmıştır. Ön ödemeli kartlar ile yapılan ödeme işlem adedi, bir önceki yıla göre yüzde 30 artarak 1.013 milyon adede, ödeme işlem tutarı ise yıllık yüzde 116 artarak 142,6 milyar TL’ye ulaşmıştır. Geçmiş dönemde ön ödemeli kartlara ilişkin istatistikler banka kartı istatistiklerine dahil edilirken bu raporda banka kartlarından ayrıştırılarak yer verilmiştir.

## Dahili

### Toplam Kredi Kartı Sayısı (Milyon Adet)

Yıl	Milyon Adet
2023	118
2022	99
2021	84
2020	76
2019	70
2018	66
2017	62
2016	59
2015	58
2014	57
2013	57
2012	54
2011	51

### Yerli ve Yabancı Kredi Kartlarının Yurt İçi İşlem Hacmi (Milyar TL)

Yıl	Milyar TL
2023	7696
2022	3438
2021	1609
2020	1063
2019	955
2018	807
2017	682
2016	602
2015	549
2014	480
2013	428
2012	365
2011	294

### Toplam Banka Kartı Sayısı (Milyon Adet)

Yıl	Milyon Adet
2023	190
2022	169
2021	150
2020	145
2019	133
2018	120
2017	112
2016	101
2015	99
2014	96
2013	95
2012	91
2011	82

### Yerli ve Yabancı Banka Kartlarının Yurt İçi İşlem Hacmi (Milyar TL)

Yıl	Milyar TL
2023	3912
2022	2375
2021	1377
2020	1116
2019	1028
2018	836
2017	678
2016	586
2015	492
2014	426
2013	369
2012	315
2011	259

## Dahili

Toplam Ön Ödemeli Kart Sayısı (Milyon Adet)			Yerli Ön Ödemeli Kartların İşlem Hacmi (Milyar TL)		
Yıl		Milyon Adet	Yıl		Milyar TL
2023		90	2023		225
2022		72	2022		104
2021		57	2021		45
2020		43	2020		20
2019		33	2019		13
2018		26	2018		11
2017		19	2017		6
2016		16	2016		3
2015		13	2015		3
2014		9	2014		2
2013		5	2013		1

### POS TERMİNALLERİ

2023 yılı sonunda, 2 milyon adet POS cihazı, 1,3 milyon adet ÖKC terminali bulunmaktadır. Yılı sonu itibarıyla yerli ve yabancı kredi kartı, banka kartı ve ön ödemeli kartlar ile yurt içinde POS ve ÖKC'ler üzerinden gerçekleştirilen işlem adedi 15,3 milyar, toplam işlem cirosu ise 8.535 milyar TL'dir.

### OTOMATİK VEZNE MAKİNELERİ (ATM)

2023 yılı sonu itibarıyla Türkiye'de toplam 53 bin ATM mevcuttur. Söz konusu ATM'lerin yüzde 45'i şubede (on-site), yüzde 55'i ise şube dışında (off-site) bulunmaktadır.

### BKM Yurtiçi Takas Hesaplaşma Sistemi (YTH)<sup>3</sup>

YTH Sistemi, bir katılımcının kartı ile farklı katılımcı POS veya ATM'sinden işlem yapılması durumunda, iki katılımcı arasında işlemin takas ve hesaplaşmasını sağlayan sistemdir. YTH sistemine katılımcılar tarafından kayıtlar gönderilmekte ve bu kayıtların günlük olarak takaslaşması, çok taraflı netleştirilmesi ve mutabakatı (hesaplaşılması) sağlanmaktadır.

YTH Sistemi sorumlusu BKM olup, 19 Haziran 2015 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanan kararla TCMB tarafından, Ödeme Sistemi İşleticisi olarak faaliyet izni verilmiştir.

BKM, Sistemin kesintisiz işletilmesini sağlamak amacıyla her türlü gözetim yapma ve önlem alma yetkisine sahip olup, alınacak önlemler ile ilgili olarak katılımcıları bilgilendirir.

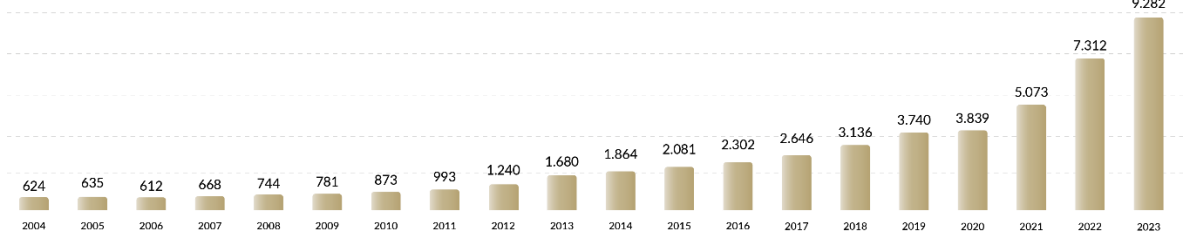
2023 yılı için alındığında BKM YTH Sistemi üzerinden geçen takas işlem adetleri yıllık 9 milyar 280 milyon; işlem tutarları ise 3 trilyon 670 milyar TL seviyelerine gelmiştir. İşlem başına ortalama işlem tutarı 2007 yılında 90 TL seviyesindeyken, 2023 yılındaki verileri dikkate alındığında 395 TL'ye yükselmiştir.

<sup>3</sup> <https://bkm.com.tr/urunler-ve-hizmetler/yurtici-takas-ve-hesaplasma-sistemi/>

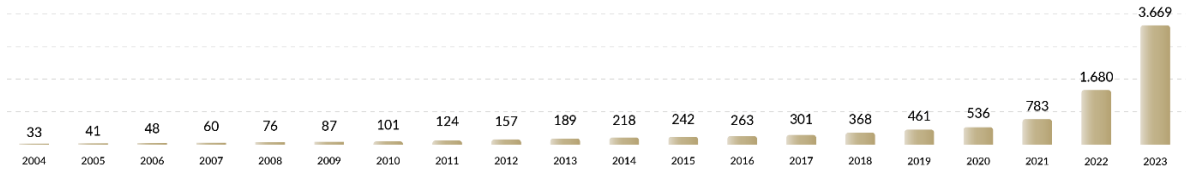
## Dahili

31/12/2023 tarihi itibariyle YTH sistemi üzerinden gerçekleşen işlem adet ve tutarları yıllık olarak aşağıdaki grafiklerde izlenebilir.

### YTH Adet (Milyon)



### YTH Tutar (Milyar TL)



### YTH Sistemine Katılım

- Türkiye’de bankacılık ile ilgili yürürlükteki Kanun ve diğer mevzuata tabi olan ve kendi isimleri altında kart ihraç eden veya ihraç etmeyi planlayan veya üye işyeri anlaşması yapan/yapmayı planlayan ve yetkili merciden gerekli izinleri almış banka

veya

- Kartlı sistem kuruluşlarından en az birine tabi olan ve 5464 sayılı Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanunu çerçevesinde kendi isimleri altında kart ihraç eden/ihraç etmeyi planlayan veya üye işyeri anlaşması yapan/yapmayı planlayan ve yetkili merciden bu konuda faaliyet izni almış kuruluş,

veya

- Kartlı sistem kuruluşlarından en az birine tabi olan, 6493 sayılı Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanun çerçevesinde kendi isimleri altında kart ihraç eden/ihraç etmeyi planlayan veya üye işyeri anlaşması yapan/yapmayı planlayan ve yetkili merciden bu konuda faaliyet izni almış kuruluş,

BKM üyesi olması koşuluyla, gerekli idari, teknik ve finansal şartları yerine getirdiği durumda YTH Sistemi Katılımcısı olabilir.

### YTH Sistemi Katılımcıları

- Ahlatıcı Ödeme ve Elektronik Para Hizmetleri A.Ş.
- Akbank T.A.Ş.
- Aktif Yatırım Bankası A.Ş.

## Dahili

- Albaraka Türk Katılım Bankası A.Ş.
- Alternatifbank A.Ş.
- Anadolubank A.Ş.
- Arap Türk Bankası A.Ş.
- AS Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para A.Ş.
- Belbim Elektronik Para ve Ödeme Hizmetleri A.Ş.
- Birleşik Ödeme ve Elektronik Para Hizmetleri A.Ş.
- BPN Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para A.Ş.
- Burgan Bank A.Ş.
- Citibank A.Ş.
- Denizbank A.Ş.
- DGpara Ödeme ve Elektronik Para Kuruluşu A.Ş.
- Fibabanka A.Ş.
- Golden Global Yatırım Bankası A.Ş.
- Hayat Finans Katılım Bankası A.Ş.
- HSBC Bank A.Ş.
- ICBC Turkey Bank A.Ş.
- ING Bank A.Ş.
- İninal Ödeme ve Elektronik Para Hizmetleri A.Ş.
- İyzi Ödeme ve Elektronik Para Hizmetleri A.Ş.
- Kuveyt Türk Katılım Bankası A.Ş.
- Lydians Elektronik Para ve Ödeme Hizmetleri A.Ş.
- Moneypay Ödeme ve Elektronik Para Hizmetleri A.Ş.
- Nurol Yatırım Bankası A.Ş.
- Odea Bank A.Ş.
- Ozan Elektronik Para A.Ş.
- Payporter Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para A.Ş.
- Paladyum Elektronik Para ve Ödeme Hizmetleri A.Ş.
- Parolapara Elektronik Para ve Ödeme Hizmetleri A.Ş.
- Papara Elektronik Para A.Ş.
- Papel Elektronik Para ve Ödeme Hizmetleri A.Ş.
- Posta ve Telgraf Teşkilatı A.Ş.
- QNB Bank A.Ş.
- Sipay Elektronik Para ve Ödeme Hizmetleri A.Ş.
- Şekerbank T.A.Ş.
- T.O.M. Katılım Bankası A.Ş.
- Tom Pay Elektronik Para ve Ödeme Hizmetleri A.Ş.
- Turkcell Ödeme ve Elektronik Para Hizmetleri A.Ş.
- TURK Elektronik Para A.Ş.
- Turkish Bank A.Ş.
- Turkland Bank A.Ş.
- T.C. Ziraat Bankası A.Ş.
- T. Garanti Bankası A.Ş.
- TT Ödeme ve Elektronik Para Hizmetleri A.Ş.
- Türk Ekonomi Bankası A.Ş.
- Türkiye Emlak Katılım Bankası A.Ş.
- Türkiye Finans Katılım Bankası A.Ş.
- Türkiye Halk Bankası A.Ş.
- Türkiye İş Bankası A.Ş.

## Dahili

- T. Vakıflar Bankası T.A.O.
- Vakıf Katılım Bankası A.Ş.
- Vepara Elektronik Para ve Ödeme Hizmetleri A.Ş.
- Vodofone Elektronik Para ve Ödeme Hizmetleri A.Ş.
- Yapı ve Kredi Bankası A.Ş.
- Ziraat Katılım Bankası A.Ş.

### 3.2. Kanun ve Mevzuat

Türkiye’de banka ve kredi kartlarının takas ve mutabakatının gerçekleştirilmesi, aşağıdaki kanun ve alt düzenlemelerinde düzenlenmektedir:

1. 6493 sayılı Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanun
  - 1.1. Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemlerinin Faaliyetleri Hakkında Yönetmelik
  - 1.2. Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemlerinin Gözetimi Hakkında Yönetmelik
  - 1.3. Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemlerinde Kullanılan Bilgi Sistemleri Hakkında Tebliğ (Sayı: 2015/7)

BKM YTH Sistemi ile bağlantılı faaliyetlerini belirtilen kanun ve bağlı mevzuat çerçevesinde almış olduğu faaliyet izinleri ile gerçekleştirmekte, faaliyetleri kapsamında TCMB tarafından denetlenmektedir.

### 3.3. BKM YTH Sisteminin Tasarımı ve Operasyonu

Takas ve netleştirme işlemleri sonucu, YTH Sistemine borçlu olan Katılımcılar tarafından BKM Hesabı’na ilgili takas gününün ödemeleri gerçekleştirilir. Toplanan ödemeler, BKM tarafından alacak tutarlarına uygun olarak, Alacaklı Katılımcıların daha önce BKM’ye iletilen hesaplarına ödenir.

Takas Sistem İşletim Birimi, hesaplaşma ise Operasyon Birimi tarafından yürütülmektedir.

BKM YTH Sisteminde 365 gün Takas işlemleri yapılmaktadır. Mutabakat ise iş günlerinde gerçekleştirilir.

Dosya gönderim, alım, işleme ve mutabakat saatlerine aşağıda yer verilmiştir.

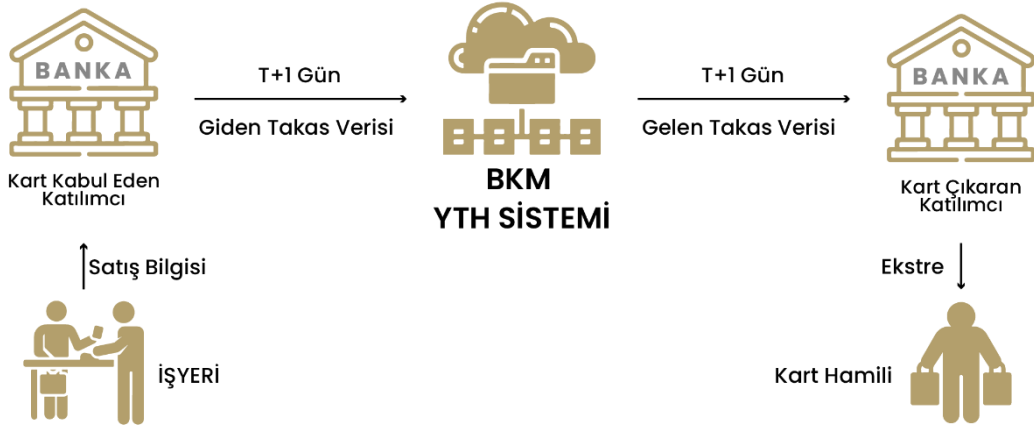
- Katılımcılar Giden Takas Dosyalarını bir önceki gün saat 18:00’den ilgili takas günü saat 10:00’a kadar bırakabilir.
- Takaslaşma ve netleştirme işlemleri takas günü saat 10:00’dan saat 13:30’a kadar gerçekleştirilir. Gelen Takas Dosyaları ve Mutabakat raporları takas günü saat 13:30’da Katılımcılarla paylaşılır.
- Borçlu Katılımcılar ödemelerini takasın ertesi günü saat 12:00’ye (yarım iş günlerinde 09:30’a) kadar yapmakla yükümlüdür. BKM Alacaklı Katılımcılara ödemeleri takasın ertesi günü saat 14:00 (yarım iş günlerinde 11:00) itibariyle yapar.

BKM YTH Sisteminin işleyişi şu şekildedir:

Sistem 3 adımda çalışmaktadır;

## Dahili

### 1. Takas:



Kart ile satış işlemlerinde, işyeri aldığı günsonu ile tüm satış kayıtlarını kart kabul eden katılımcıya iletir. Kart kabul eden katılımcı satış işlemlerini “Giden Takas Dosyası” ile BKM’ye iletir. BKM tüm katılımcıların iletmiş olduğu takas dosyalarını YTH Sistemi aracılığıyla işleyerek, kaydın muhatabı katılımcı bazında “Gelen Takas Dosyalarını” oluşturur ve her Katılımcı ile ilgili dosyaları paylaşır.

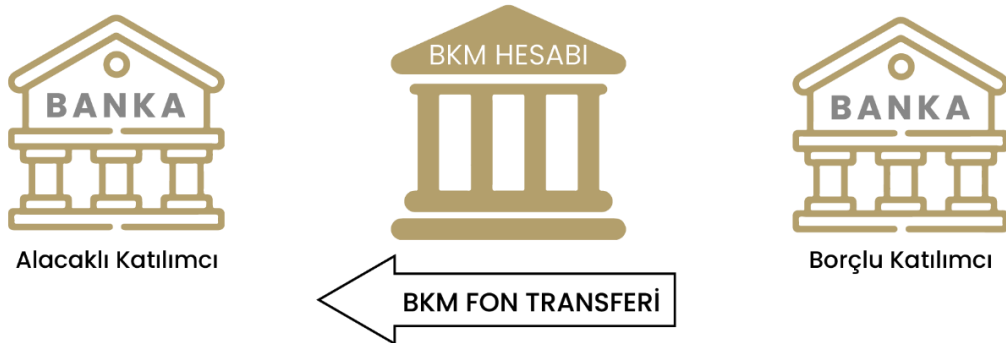
### 2. Netleştirme:

Bir katılımcının gönderdiği ve aldığı işlemlerden kaynaklanan alacak ve borç tutarlarının mahsup edilerek tek bir alacak veya borca dönüştürülmesi işlemidir.

### 3. Mutabakat:

Takas ve netleştirme işlemleri sonucu, YTH Sistemine borçlu olan Katılımcılar tarafından BKM Hesabı’na ilgili takas gününün ödemeleri gerçekleştirilir. Toplanan ödemeler, BKM tarafından alacak tutarlarına uygun olarak, Alacaklı Katılımcıların daha önce BKM’ye iletilen hesaplarına ödenir.

## TCMB EFT SİSTEMİ



## 4. Prensiplere Uygunluk Değerlendirme Özeti

<b>Prensip 1: Yasal Dayanak</b> Finansal Piyasa Altyapıları (FPA) tarafından gerçekleştirilen tüm faaliyetlerin iyi tesis edilmiş, açık, şeffaf ve uygulanabilir bir yasal dayanağa sahip olması gerekmektedir.	
<b>Durum: Uyumlu</b>	
Değerlendirme Özeti	<ul style="list-style-type: none"><li>YTH sistemi faaliyetlerinin tüm aşamaları Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde gerçekleştiğinden, yasal belirlilik, T.C. kanunları ve sair bağlayıcı alt düzenlemeleri dikkate alınarak sağlanmaktadır. YTH sisteminin kuralları ve katılımcılarla imzalanan sözleşmeler, düzenleyici kurum sıfatıyla TCMB'nin onayına sunulmuş olarak uygulamaya alınmaktadır.</li><li>Türkiye'de banka ve kredi kartlarının takas ve mutabakatının gerçekleştirilmesi konusunda YTH Sistemi'nin tabi olduğu yürürlükte olan kanun bu dokümanın 3.2. bölümünde listelenmiştir.</li><li>YTH sisteminin kural, prosedür ve sözleşmeleri içerdiği ifadeler bakımından 6493 sayılı Kanun'da yer alan tanım ve ifadelerle uyumlu olarak hazırlanmış olup, söz konusu dokümanlar anılan kanun gereğince TCMB onayı alınarak yürürlüğe alınmıştır.</li><li>YTH sisteminin kural, prosedür ve sözleşmelerinin ilgili kanun ve düzenlemelerle uyumlu olmasını sağlamak amacıyla söz konusu dokümanların hazırlanması ve tadil edilmesi aşamalarında katılımcılardan görüş alınarak BKM Yönetim Kurulu ve TCMB onayı alınarak ilerlenmekte olup sürecin çeşitli adımlarında BKM hukuk hizmetlerinden destek alınmaktadır.</li><li>YTH sisteminin yasal dayanağı ve tabi olduğu yasal düzenlemeler, BKM'nin web sitesinde<sup>4</sup> detaylı olarak yer almaktadır.</li></ul>

<b>Prensip 2: Yönetim</b> FPA, güvenliğini ve etkinliğini artıran açık, şeffaf, finansal istikrarı ve kamu yararına ilişkin diğer hususları ve ilgili paydaşların hedeflerini destekleyen kurumsal yönetim düzenlemelerine sahip olmalıdır.	
<b>Durum: Uyumlu</b>	

<sup>4</sup> <http://bkm.com.tr/faydali-bilgiler/yasalar-ve-ikincil-duzenlemeler/>



## Dahili

Değerlendirme Özeti	<ul style="list-style-type: none"><li>• Temel olarak BKM'nin hedefleri Yönetim Kurulu nezdinde yapılan çalışmalarla tanımlanmakta ve performansı aylık olarak yapılan Yönetim Kurulu toplantılarında değerlendirilmektedir.</li><li>• BKM Yönetim Kurulunda görev alacak kişilerin, 5464 sayılı kanun ve 6493 sayılı kanunun ilgili düzenlemelerinde yer alan şartları taşıması gerekmektedir.</li><li>• Yönetim Kurulunun tabi olduğu yönetim düzenlemeleri, Türk Ticaret Kanunu ("TTK") uyarınca hazırlanmış olan 30 Mayıs 2024 tarih 12 sayılı sayılı Bankalararası Kart Merkezi A.Ş. Yönetim Kurulunun Çalışma Esas ve Usulleri Hakkında İç Yönergesinde yer almaktadır.</li><li>• BKM, vizyonunda tanımlı olan nakitsiz ödemeler için gerekli stratejileri düzenli olarak gözden geçirir ve revize eder.</li><li>• BKM YTH sistem işleticisi olarak yurtiçi kural ve prosedürlerin oluşturulması ve standardizasyonun sağlanması stratejik faaliyetlerini yürütmektedir. Tanımlanan kurallar, etkinlik ve güvenlik gibi kriterler bakımından YTH sistemi katılımcılarından oluşan çeşitli komitelerde değerlendirilmektedir.</li><li>• BKM finansal erişim ve eğitim alanlarında, sektör ve finansal tüketiciye yönelik yayınlar hazırlamakta, web siteleri<sup>5</sup> aracılığı ile sektörel veri, bilgi ve gelişmeleri paylaşmaktadır.</li><li>• Hesap verilebilirlik finansal raporların ve YTH sistemi dahil olmak üzere bunlara etki eden kritik iş süreçlerine ilişkin iç denetim ve bağımsız dış denetim raporları ve bu raporları içeren faaliyet raporları ile sağlanmaktadır.</li><li>• BKM'nin iç kontrol, risk yönetimi ve iç denetim sistemlerinin işlerliğinin, uygunluğunun ve yeterliliğinin sağlanması, finansal raporlama sistemlerinin güvence altına alınması amacıyla, İç Sistemler ve Uyum Direktörlüğü, İç Denetim Birimi ile Risk Yönetimi ve İç Kontrol Birimi'nin sevk ve idaresinden sorumlu olduğu İç Denetim ve Risk Komitesi bulunmaktadır. İç Sistemler, çalışmalarını bağımsız olarak gerçekleştirmekte olup sahip olduğu otoriteyi İç Denetim ve Risk Komitesi vasıtasıyla Yönetim Kurulu'ndan almaktadır.</li><li>• BDDK'nın düzenlediği kurumsal yönetim ilkeleri ve ilgili mevzuatı gereğince Yönetim Kurulu Üyelerinin de temsil edildiği Kurumsal Yönetim Komitesi ve Ücretlendirme Komitesi kurulmuştur.</li><li>• İdarecilerin ve çalışanların rol ve sorumlulukları, yıllık hedeflerinin belirlenmesi ve değerlendirilmesi, işe alım ve işten ayırma prosedürlerinin tümü BKM yönetmelik ve standartlarında detaylı olarak tanımlanmıştır.</li><li>• BKM üst düzey yöneticilerinin, 5464 sayılı kanun ve 6493 sayılı kanunun ikincil düzenlemelerinde yer verilen şartları taşımaları aranmakta ve görev değişiklikleri BDDK ile TCMB'ye mevzuata uygun olarak bildirilmektedir.</li><li>• Risk Yönetim Çerçevesine Risk Yönetimi Politikasında yer verilmiştir. Risk Yönetimi Çerçevesi BKM'nin tüm faaliyetlerini kapsamakta ve Yönetim Kurulu onayı ile yayınlanarak dokümente edilmektedir.</li><li>• BKM faaliyetlerinin kesintisiz, güvenli, verimli, etkin, zamanında ve doğru olarak yerine getirilmesini sağlayabilmek amacı ile BKM'nin kaynaklarının korunmasına yönelik gerçekleştirilen ölçüm, izleme ve değerlendirme faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi, Risk Yönetimi fonksiyonunun görev ve sorumluluğundadır. Risk yönetimi ve denetim fonksiyonları faaliyet sonuçlarını, İç Sistemler Direktörü ile İç Denetim ve Risk Komitesi vasıtasıyla Yönetim Kuruluna raporlamaktadır.</li><li>• BKM faaliyetlerinin Kanun ve ilgili diğer mevzuat ile BKM içi strateji, politika, ilke ve hedefler doğrultusunda yürütülüp yürütülmediğinin tespiti, muhtemel çıkar çatışmalarının belirlenmesine ve önlenmesine yönelik öneriler getirilmesi ile iç kontrol ve risk yönetimi sistemlerinin etkinliği ve yeterliliğinin düzenli olarak değerlendirilmesine yönelik gözetim faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi ve bu konuda Yönetim Kurulu, Genel Müdür ve Genel Müdür Yardımcıları'na güvence sağlanması, İç Denetim fonksiyonunun görev ve sorumluluğundadır.</li><li>• Yönetim Kurulu, Risk Yönetimi Politikasını ve Risk Değerlendirme Prosedürünü asgari olarak her yıl gözden geçirmekte ve onaylamaktadır. Bu düzenleme doğrultusunda her yıl risk değerlendirme çalışması yapılmakta ve çalışma sonuçları yılda bir kereden az olmamak kaydıyla düzenli olarak gözden geçirilerek onaylanmaktadır.</li><li>• BKM bünyesinde Katılımcılardan oluşan çeşitli konularda uzman Komiteler bulunmaktadır. Komiteler, konularında uzman 15 katılımcı temsilcisinden oluşmakta ve Komite kararları oy çokluğu ile alınmaktadır. BKM, YTH sistemi katılımcılarını ilgilendiren tüm kural değişikliklerini ilgili Komitelerde paylaşmakta ve görüşlerini almaktadır. Kural değişiklikleri, yeni kurallar ve geçiş tarihleri, BKM Online üzerinden yayınlanan Bilgi Bültenleri ile tüm Katılımcılara duyurulmaktadır. Bunun yanı sıra BKM kartlı ödemeler sektörünü ve bankacılık sektörünün tamamını ilgilendiren konularda Türkiye Bankalar Birliği'ne bilgi vermektedir.</li><li>• YTH Sisteminde yapılacak değişiklikler Yönetim Kurulu ve/veya Çalışma Komiteleri kararları ile yapılmaktadır. YTH sisteminin işleyişi sektör paydaşlarının görüş ve yaklaşımları çerçevesinde oluşturulmaktadır.</li><li>• Yönetim Kurulunun ve çalışma komitelerinin rol ve sorumlulukları belirlenmiş olup, özellikle çıkar çatışmalarını önlemeye yönelik olarak Çalışma Komitelerinin işleyişi BKM Çalışma Komiteleri Yönetmeliğinde düzenlenmektedir. BKM aynı zamanda doğrudan düzenleyici</li></ul>
---------------------	---

## Dahili

	kuruluşlar ile periyodik toplantılar yaparak, kartlı ödemeler sektörünün sağlıklı büyümesine yönelik gelişim alanları hakkında bilgi vermekte ve gerekli durumlarda ihtiyaç duyulan düzenlemeler konusunda görüş alışverişinde bulunmaktadır.
--	---

### Prensip 3: Kapsamlı Risk Yönetimi İçin Altyapı

FPA'lar; yasal risk, kredi riski, likidite riski, operasyonel risk ve diğer risklerin kapsamlı yönetimi için sağlam bir risk yönetim çerçevesine sahip olmalıdır.

#### Durum: Uyumlu

Değerlendirme Özeti	<ul style="list-style-type: none"><li>• Risk Yönetimine ilişkin politika ve prosedürler: Kurumsal Risk Yönetimi Politikası, Risk Yönetimi ve İç Kontrol Yönetmeliği, Kurumsal Risk Değerlendirme Prosedürü'dür. Şirket içinde gerçekleştirilen kontrollere, iş akış dokümanlarında ve prosedürlerde yer verilmektedir.</li><li>• Kurumsal Risk Değerlendirme Prosedürü'nde BKM ve YTH Sistemi Risk Kataloğu oluşturulmuştur. Katalogda BKM risk türleri olarak: stratejik, operasyonel, finansal, uyum, itibar, kredi ve likidite, YTH Sistemi risk türleri olarak ise; kredi, likidite, genel iş, operasyonel, hukuk ile saklama ve yatırım belirlenmiştir.</li><li>• İş süreçlerine ilişkin, süreç adımlarının ve kontrollerin yer aldığı iş akış dokümanları bulunmaktadır. BKM içi belirlenen riskler de akışlar ile bütünlük olarak BKM Risk Envanteri ve YTH Sistemi Risk Envanteri dokümanlarından takip edilmektedir. İç Denetim ile Risk Yönetimi ve İç Kontrol Birimi tarafından gerçekleştirilen denetim/kontrol çalışmalarında, kurumsal risk değerlendirmeye sonuçlarından faydalanılarak risk odaklı denetimler/kontroller gerçekleştirilmektedir.</li><li>• Faaliyetlere ilişkin detaylı risk değerlendirme iş ve BT risk envanterleri üzerinde yapılmakta olup, bu envanterler üzerinde yapılan değerlendirmeler süreç ve alan bazlı toplanarak BKM ve YTH Sistemi Risk Envanterlerini oluşturmaktadır. Risk Envanterleri, risk yönetimi süreçlerine yönelik düzenleyici kuruluşlar, iç denetim birimi ve bağımsız denetim kuruluşları tarafından gerçekleştirilecek denetim sonuçları, yeni ürünler, teknoloji ve altyapıdaki değişiklikler ile çevresel faktörler de dikkate alınarak yılda en az bir defa güncellenmektedir.</li><li>• Risk yönetim politika, prosedür ve sistemlerinin geliştirilmesi Risk Yönetimi ve İç Kontrol Birimi tarafından yürütülmekte, İç Sistemler Bölümü vasıtasıyla İç Denetim ve Risk Komitesi ile Yönetim Kurulu onayına sunulmaktadır.</li><li>• Yönetim Kurulu; risk yönetimine ilişkin çalışmalarını, yılda bir kereden az olmamak kaydıyla düzenli olarak gözden geçirmektedir.</li><li>• YTH katılımcısı olunmadan önce teknik ve güvenlik altyapısına ait gerekli bilgiler, yetkili kurumlardan alınmış belgeler ve sertifikasyonlar temin edilmektedir. Katılımcıların kendi likidite risklerini yönetebilmeleri için hesaplaşma gününde gerçekleştirilecek olan hesaplaşma tutarları katılımcılara bir gün önceden raporlanmaktadır. Ayrıca, katılımcıların başta kredi riski ve likidite risklerini izlemek ve yönetmek için oluşturulan Katılımcı Risk İzleme Prensipleri ve Katılımcı Yükümlülükleri doğrultusunda katılımcılardan bilgi/belge talep edilmektedir.</li><li>• Katılımcıların sisteme yükledikleri başta kredi riski ve likidite riski üzere sahip olduğu mali ve yapısal risklerin de BKM tarafından etkin bir şekilde ölçülmesi, izlenmesi ve yönetilmesi amacıyla oluşturulan kurallar " katılımcılar ile paylaşılmaktadır.</li><li>• Katılımcıların takasla ilgili ödeme yükümlülüklerini zamanında yerine getirememesi halinde diğer Katılımcılara olan yükümlülüklerinin yerine getirilmesi amacıyla teminat mekanizması oluşturulmuştur.</li><li>• Sistemin sürekliliği ile ilgili olarak Katılımcıların katılımıyla yılda bir kez ISYM tatbikatı yapılmaktadır.</li><li>• BKM, YTH Sistemi işletimini sona erdirme kararı alması durumunda, bu durumu planlanan son sistem işletim tarihinden en az 12 ay önce TCMB ve BDDK'ya bilgi vererek, Sistem Katılımcılarına ve kamuoyuna duyuracaktır. İlgili duyuruda son kez Takas ve Netleştirilmenin yapılacağı tarih ve ilgili takas işletimine bağlı hesaplaşma tarihi yer alacak ve son hesaplaşmayı takip eden 10 gün içinde, varsa Katılımcıların yatırmış olduğu teminatlar iade edilecektir.</li><li>• Ayrıca Katılımcının YTH Sistemi'nden çıkarılması akışında; öncelikle yönlendirme sisteminden çıkarılması ve ardından YTH sistemi'nden çıkarılması temin edilmiş olup, her adımda öncelikle diğer katılımcılara bilgi verilmesi düzenlenmiştir. Bu sayede BKM'nin ve diğer katılımcıların gerekli hazırlıkları yapmasına imkan verilerek durumdan olumsuz etkilenmelerinin önüne geçilmektedir.</li><li>• BKM YTH Sistemi Yönetmeliği'nde yer alan yavaşlatma ile ilgili düzenlemeler, yıllık doküman gözden geçirme çalışmaları kapsamında düzenli olarak gözden geçirilmektedir.</li></ul>
---------------------	---

<sup>5</sup> BKM'nin yönettiği web siteleri bkm.com.tr, bkmexpress.com.tr, troyodeme.com.tr, ve bilgiguvende.com'dan oluşmaktadır.

## Dahili

### Prensip 4: Kredi Riski

FPA; katılımcılarından ve kendi yürüttüğü ödeme, takas ve mutabakat işlemlerinden kaynaklanacak kredi risklerini etkin bir şekilde ölçmeli, izlemeli ve yönetmelidir. FPA her bir katılımcısından kaynaklanacak riskleri yüksek bir güvenilirlik seviyesinde tam olarak karşılayabilecek yeterli finansal kaynağa sahip olmalıdır. Ayrıca, risk profili yüksek daha kompleks faaliyetleri olan veya birden fazla ülkede sistemik öneme sahip bir MKT toplamda en büyük kredi riskini yaratabilecek iki katılımcının ve bunların iştiraklerinin olağanüstü ancak makul piyasa şartlarında temerrüde düşmesi durumunu içeren, ancak bununla sınırlı olmayan geniş kapsamlı stres senaryolarında ortaya çıkan ihtiyaçları karşılamaya yetecek ilave finansal kaynak bulundurulmalıdır. Diğer MKT'ler ise en azından temerrüde düşmesi durumunda en büyük kredi riskini oluşturacak bir katılımcısının ve bunun iştiraklerinin olağanüstü ancak makul piyasa koşullarında temerrüde düşme olasılığını dikkate alarak ortaya çıkacak ihtiyaçları karşılamaya yetecek finansal kaynağı hazır bulundurulmalıdır.

### Durum: Uyumlu

Değerlendirme Özeti	<ul style="list-style-type: none"><li>• Risk Yönetim Çerçevesi dahilinde oluşturulan Risk Kataloğu altında sistemin sorunsuz işleyişini tehlikeye sokabilecek risk unsurları tanımlanmıştır. Söz konusu riskler arasında yer alan kredi riski için Risk Envanterleri'nde tolerans seviyesi (kabul edilebilir risk seviyeleri) ve alınması gereken risk yönetim aksiyonları belirlenmiştir.</li><li>• BKM YTH Sistemi Yönetmeliği uyarınca BKM'nin katılımcıların takas borcunu zamanında ödeyememesi halinde kullanılmak üzere Banka'nın görüşünü alarak belirleyeceği kurallar çerçevesinde katılımcılardan teminat alabileceği açıkça düzenlenmiştir.</li><li>• Katılımcıların takasla ilgili ödeme yükümlülüklerini zamanında yerine getirememesi halinde diğer Katılımcılara olan yükümlülüklerinin yerine getirilmesi amacıyla teminat mekanizması oluşturulmuş ve 05/02/2020 tarihinde uygulanmaya başlanmıştır. Mevcut teminatın yükümlülüğü karşılamaması durumunda zarar paylaşım modeli uygulanmaktadır.</li><li>• Yurtiçi Takas ve Hesaplaşma Yönetmeliği uyarınca teminata başvurulması durumunda, finansal kaynakların yerine konulması için teminat tamamlama çağrısı yapılmaktadır.</li><li>• Risk Yönetim Çerçevesi ve bu kapsam hazırlanan Risk Envanterleri asgari olarak yıllık olarak gözden geçirilmekte ve Yönetim Kurulu onayına sunulmaktadır.</li><li>• YTH Sistemi Riskleri Risk Kataloğunda kredi riski kaynağı olarak katılımcının YTH Sistemine olan net borç tutarını hiçbir zaman tamamıyla ödeyememesi ile Mutabakat Bankasının sorumluluğunu hiçbir zaman yerine getirememesi riski olarak tanımlanmıştır. BKM Riskleri Risk Kataloğunda kredi riski; Şirketin finansal varlıklarının tahsilatını hiçbir zaman yapamaması riski olarak tanımlanmıştır. Kredi riskini ölçme ve izleme çalışmaları Kurumsal Risk Yönetimi Politikası ve Yurtiçi Takas ve Hesaplaşma Sistemi Uygulama Kuralları altında yer verilen Katılımcı Risk İzleme Prensipleri doğrultusunda yapılır ve riskin yönetilmesine yönelik uygun aksiyonlar alınır. Kredi riskinin izlemesi kapsamında katılımcının sistem için oluşturduğu riskin boyutu günlük, haftalık, aylık, üç aylık, altı aylık ya da yıllık olarak takip edilebilmektedir.</li><li>• Yurtiçi Takas ve Hesaplaşma Yönetmeliği gereğince teminat gerektiren yükümlülük tutarı olarak, Katılımcının son bir yıldaki borçluluk dağılımı içindeki 75 persentil seviyesindeki riski dikkate alınmakta, teminat gerektiren yükümlülük tutarı 3 ayda bir gözden geçirilmektedir.</li><li>• YTH sistem katılımcılarının temerrüde düşmesi halinde BKM'nin finansal kaynaklarına başvurulması söz konusu olmadığından, bu konuda katılımcı temerrüdüyle ilişkilendirilmiş herhangi bir kural ve prosedür bulunmamaktadır.</li></ul>
---------------------	---

## Dahili

<b>Prensip 5: Teminat</b>	
Kendisinin veya katılımcılarının kredi riskini yönetmek için teminata gereksinimi olan bir FPA, düşük kredi, likidite ve piyasa risklerine sahip olan teminatları kabul etmelidir. Söz konusu FPA, aynı zamanda ihtiyatlı iskonto oranları (haircut) ve yoğunlaşma limitleri oluşturmali ve uygulamalıdır.	
<b>Durum: Uyumlu</b>	
Değerlendirme Özeti	<ul style="list-style-type: none"><li>Katılımcıların YTH Sistemi ile ilgili olarak, Takas Borcunu en geç Gecikmeli Takas Ödemesi için belirlenen zamanda ödeyememesi halinde, diğer Katılımcılara olan yükümlülüklerinin yerine getirilmesi amacıyla, Yurtiçi Takas ve Hesaplaşma Sistemi Yönetmeliğinde yer alan kurallar çerçevesinde Katılımcıların Teminat bulundurmasını gerekmektedir. Bu kapsamda teminat mekanizması 05/02/2020 tarihinde tam olarak uygulanmaya başlanmıştır.</li><li>Teminat Gerektiren Yükümlülük Tutarının belirlenmesinde "persentil" yöntemi kullanılmaktadır.</li><li>Teminat Gerektiren Yükümlülük Tutarı için Teminat vermek üzere Nakit (sadece Türk Lirası), Hazine Müsteşarlığı Varlık Kiralama Şirketince ihraç edilmiş kira sertifikası ve Devlet İç Borçlanma Senedi (DİBS) varlıkları kullanılabilir.</li><li>BKM, Teminat olarak gösterilen varlıkların yeterlilik düzeyini düzenli olarak (asgari her iş günü) izlemektedir. Teminat Gerektiren Yükümlülük Tutarının altına düşmesi durumunda BKM tarafından her iş günü sonunda ilgili katılımcıya bildirim yapılmaktadır.</li><li>Katılımcılar, teminat tamamlama çağrısına ilişkin duyuruları günlük olarak takip etmek ve en geç ilgili değerlemeyi takip eden iş gününde gerekli varlıkları yatırmaktadır.</li><li>Her çeyrek dönemi ve her yıl başında tüm katılımcılar ilgili ayın en geç 7. iş gününe kadar teminat açığını tamamlamaktadır.</li><li>Katılımcının Teminat Tamamlama Yükümlülüğünü yerine getirmemesi durumunda TCMB tarafından belirlenen "reeskont faiz oranı"nın iki katı kullanılarak BKM tarafından hesaplanan tutar katılımcıya faturalandırılmaktadır.</li></ul>

<b>Prensip 7: Likidite Riski</b>	
FPA likidite risklerini etkin bir şekilde ölçmeli, izlemeli ve yönetmelidir.	
<b>Durum: Uyumlu</b>	
Değerlendirme Özeti	<ul style="list-style-type: none"><li>Risk Yönetim Çerçevesi dahilinde oluşturulan Risk Kataloğu altında sistemin sorunsuz işleyişini tehlikeye sokabilecek risk unsurları tanımlanmıştır. Söz konusu riskler arasında yer alan likidite riski için Risk Envanterleri'nde tolerans seviyesi (kabul edilebilir risk seviyeleri) ve alınması gereken risk yönetim aksiyonları belirlenmiştir.</li><li>Yurtiçi Takas ve Hesaplaşma Sistemi Risk Envanterinde Katılımcı, Mutabakat Bankası ve Saklamacı Bankadan kaynaklanan riskler ve söz konusu risklere yönelik kontroller belirtilmiştir.</li><li>Risk Yönetim Çerçevesi ve bu kapsamda hazırlanan YTH Sistemi Risk Envanterleri asgari olarak yıllık olarak gözden geçirilmekte ve Yönetim Kurulu onayına sunulmaktadır.</li><li>Ödeme yükümlülüklerinin mutabakatının temerrüde rağmen zamanında yapılmasını sağlamak üzere gerekli yönetim uygulamaları BKM YTH Sistemi Yönetmeliği'nde yer almaktadır.</li><li>YTH sistemine sadece TL üzerinden işlemler dahil olduğundan, kur riskine bağlı herhangi bir likidite riski oluşması beklenmemektedir.</li><li>Katılımcıların ve aynı şekilde YTH Sistemi Katılımcısı olan iştiraklerinin likidite riskleri münferit ve müşterek olarak izlenmektedir.</li><li>BKM'nin likit kaynakları güvenilir ticari bankalardaki vadeli ve vadesiz mevduatlardan oluşmaktadır.</li><li>Teminat Mekanizması, BKM YTH Sistemi Yönetmeliği uyarınca BKM'nin katılımcıların takas borcunu zamanında ödeyememesi halinde kullanılmak üzere 5 Şubat 2020 tarihi itibarıyla tüm katılımcıların yatırdıkları teminat tutarları ile birlikte hayata tam olarak geçmiştir.</li><li>BKM Risk Envanteri'nde de BKM'nin maruz kalabileceği likidite riskleri tanımlanmaktadır. Temerrüt hali oluşmadan önce, riskli durumlarda, ilgili katılımcı ve ilgili düzenleyici otoritelerle (TMSF, TCMB ve BDDK) anlık iletişim halinde olunarak temerrüt halinin oluşmadan önüne geçilmesi sağlanabilmektedir.</li></ul>

## Dahili

### Prensip 8: Mutabakatın Nihailiği

FPA en azından valör günü (vadesinin dolduğu gün) sonu itibarıyla açık ve kesin olarak nihai mutabakatı sağlamalıdır. Gerekli olduğunda veya tercih edilmesi durumunda, FPA nihai mutabakatı gün içinde veya gerçek zamanlı olarak sağlamalıdır.

#### Durum: Uyumlu

Değerlendirme Özeti	<ul style="list-style-type: none"><li>Katılımcıların takasa dahil edilmesini istediği işlemleri sistem kurallarında belirtilen yöntem ile BKM'ye iletmesi ile işlemler sisteme girmiş kabul edilir. BKM'nin Takas ve Netleştirme işlemlerinin ilk adımı olan Ücretlendirme adımına başladığı an o günün takasına konu olan tüm işlemlerin Sistemde geri alınamaz duruma geldiği andır. BKM tarafından Alacaklı Katılımcı hesaplarına gönderilmesi için TCMB'na virman talimatı verildiği an mutabakatın nihai olduğu andır. Bununla ilgili kurallar BKM YTH Sistemi Yönetmeliği'nde yer almaktadır. Söz konusu Yönetmelik BKM Online yayınlanmakta olup tüm Katılımcıların erişimine açıktır.</li><li>BKM ve Katılımcıları arasında YTH sisteminden doğan ödemeler ile ilgili Fiyat Tarifesi BKM Online'da yayınlanmaktadır. Bu tarife üzerinden hesaplanan aylık ücretler ay sonu itibarıyla Katılımcıya faturalandırılmakta olup, faturalar katılımcılar tarafından para transferi ile ödenmektedir.</li><li>Katılımcılar arasında transfer emirlerinden kaynaklanan ödemeler ise BKM'nin mutabakat bankası nezdinde açtığı mutabakat hesabı üzerinden gerçekleştirilmektedir. BKM günlük olarak ödemeleri takip etmekte, yükümlülüğünü yerine getirmeyen Katılımcı olması durumunun erken tespiti için BKM YTH Sistemi Yönetmeliği'ne göre aksiyon almak üzere Katılımcılarla iletişim halinde bulunmaktadır.</li><li>YTH Sistemi mutabakatı takas ve netleştirilmenin yapıldığı günün ertesi iş günü gerçekleştirilmektedir. Katılımcılardan bir veya daha fazlasının yükümlülüğünü yerine getirememesi ve mutabakatın zamanında gerçekleşmeme riskinin ortaya çıkması durumunda alınacak aksiyonlar BKM YTH Sistemi Yönetmeliği'nde yer almaktadır.</li><li>Mutabakat için kabul edilmiş bir emir ya da yükümlülük geri alınamamaktadır. Bir Katılımcının yükümlülüğünü yerine getirmemesi durumunda takip edilecek akış BKM YTH Sistemi Yönetmeliği'nde yer almaktadır.</li></ul>
---------------------	---

### Prensip 9: Para Mutabakatı

FPA, para mutabakatını mümkünse ve yapabiliyorsa merkez bankası parasıyla gerçekleştirmelidir. Merkez bankası parası kullanılmıyorsa, FPA ticari banka parasını kullanmaktan kaynaklanan kredi ve likidite riskini minimize etmeli ve sıkı bir şekilde kontrol etmelidir.

#### Durum: Büyük Ölçüde Uyumlu

Değerlendirme Özeti	<ul style="list-style-type: none"><li>YTH Sistemi para mutabakatı TCMB nezdinde yer alan BKM hesabı üzerinden sadece TL olarak gerçekleştirilmektedir. Diğer para birimlerinde para mutabakatı yapılmamaktadır.</li><li>Bu özel hesap, sadece YTH katılımcılarının para gönderebildiği ve yine sadece alacaklı YTH katılımcılarına alacak tutarları üzerinden çıkış yapılabilen, gün sonu itibarıyla bakiyesi sıfırlanan bir hesaptır ve BKM'nin ticari faaliyetleriyle ilişkilendirilmemektedir.</li><li>YTH sistemi katılımcıları tarafından mutabakat hesabına yatırılan fonlar aynı gün içinde transfer edilebilir duruma gelmektedir.</li></ul>
---------------------	--

## Dahili

<b>Prensip 12: Değer Değişim Mutabakat Sistemleri</b> FPA; menkul kıymet ve döviz değişim işlemi gibi birbiriyle bağlantılı iki yükümlülüğün mutabakatını içeren işlemlerin mutabakatını gerçekleştirmesi durumunda; bir yükümlülüğün nihai mutabakatını, diğer yükümlülüğün nihai mutabakatı şartına bağlayarak, ana para riskini ortadan kaldırmalıdır.	
<b>Durum: Uyumlu</b>	
Değerlendirme Özeti	<ul style="list-style-type: none"><li>YTH Sistemi için teminat mekanizması kuralları gerekliliklere uygun şekilde belirlenmiştir.</li><li>Temerrüt kuralları ve prosedürlerinin temel hususları bkm.com.tr üzerinden kamuya açıklanmaktadır.</li></ul>

<b>Prensip 13: Temerrüt Kural ve Prosedürleri</b> FPA, bir katılımcının temerrüt durumunu yönetmek için etkin ve açıkça tanımlanmış kural ve prosedürlere sahip olmalıdır. Bu kural ve prosedürler, kayıpları ve likidite baskılarını kontrol altına almak için FPA'nın zamanında aksiyon alabilmesini ve yükümlülüklerini karşılamaya devam edebilmesini sağlayacak şekilde tasarlanmalıdır.	
<b>Durum: Uyumlu</b>	
Değerlendirme Özeti	<ul style="list-style-type: none"><li>Bir katılımcının finansal veya operasyonel temerrüdü ve temerrüdün belirlenmesinde kullanılacak metod BKM YTH Sistemi Yönetmeliği'nde tanımlanmaktadır.</li><li>BKM YTH Sistemi Yönetmeliği'nde katılımcının temerrüdüne ilişkin temel hususların önemli bir bölümü yer almaktadır.</li><li>BKM YTH Sistemi Yönetmeliği uyarınca BKM'nin katılımcıların temerrüde düşmesi halinde uygulanacak akışlar düzenlenmiş olup, BKM teminat modeli 5 Şubat 2020 tarihi itibarıyla tüm katılımcıların yatırdıkları teminat tutarları ile birlikte hayata tam olarak geçmiştir.</li><li>Bir temerrüt durumuyla ilgili olarak TCMB'ye bilgi verilmesi de dahil olmak üzere rol ve sorumlulukların açıkça tarif edildiği İş Akışı dökümanı bulunmaktadır.</li><li>İş Akışları dökümanları yıllık olarak gözden geçirilmektedir.</li><li>İlave olarak temerrüt durumu tatbikat ile BKM tarafından alınacak aksiyonlar kapsamında test edilmektedir.</li><li>Temerrüt konusu ile ilgili tatbikat daha geniş katılımlı olacak şekilde 2020'den itibaren yılda en az 1 defa olacak şekilde gerçekleştirilmiştir.</li></ul>

<b>Prensip 15: Genel İş Riski</b> FPA genel iş riskini tanımlamalı, izlemeli ve yönetmelidir. Bu kapsamda, FPA sürekli hizmet verebilmesini ve operasyonlarını sürdürebilmesini teminen potansiyel genel iş zararlarını karşılayabilecek düzeyde ve öz kaynaklar ile finanse edilen net likit varlıklara sahip olmalıdır.	
<b>Durum: Uyumlu</b>	
Değerlendirme Özeti	<ul style="list-style-type: none"><li>Kurumsal Risk Değerlendirme Prosedürü'nde BKM ve YTH Sistemi Risk Kataloğu oluşturulmuştur. Katalogta genel iş riski BKM'nin ticari teşebbüs olarak yönetim ve idaresine ilişkin ortaya çıkan risk olarak tanımlanmıştır. YTH sisteminin BKM haricindeki paydaşları (katılımcılar, TCMB vb.) kaynaklı riskler bu riskin konusu değildir.</li><li>Şirket nakit akışları için bütçedeki varsayımları gözden geçirerek aylık nakit akış tahminleri yapmaktadır. Bu tahmin çalışmalarıyla ilgili ay içinde olası negatif nakit akımları öngörmeye çalışmakta ve buna göre aksiyon almayı hedeflemektedir.</li><li>YTH Sistemi Risk Envanteri ile Genel İş Riski ölçülmekte olup söz konusu envanter yılda en az bir defa güncellenmektedir.</li><li>BKM'nin YTH sisteminin yavaşlatılmasına veya kapatılmasına dair herhangi bir hedefi veya beklentisi olmamakla birlikte olması durumunda izlenecek yöntem YTH Sistemi Yönetmeliği'nde açıklanmaktadır. İlgili yöntem belirlenirken; Katılımcıların alternatif yapılar oluşturması ve bu yapılar geçiş yapabilmesi için gereken operasyonel, teknolojik ya da yasal gereklilikler dikkate alınmıştır.</li><li>BKM'nin 31.12.2023 tarihi itibarıyla bağımsız denetimden geçmiş finansal durum tablosuna göre toplam özkaynakları 2.669,5 milyon Türk Lirası olup, 6493 sayılı Kanun'la belirlenmiş beş milyon Türk Lirası asgari ödenmiş sermaye ihtiyacının üzerindedir. Şirketin Bütçe Yönetmeliği gereği, faaliyet gelirleri, giderleri ve yatırım ihtiyaçları yıllık bütçe çalışmalarında Yönetim Kurulu onayına sunulmakta; onaylanan bu bütçe ikinci altı ay için, ilk altı ay gerçekleşmeyenler de dikkate alınarak, revize edilerek Şirket bilanço ve mali tabloları izlenmektedir. Öz kaynaklarının ihtiyaç duyulan asgari miktara veya bu miktarın altına düşmesi durumunda ilave öz kaynak yaratmak için kullanılacak olan planın temel özelliği, BKM YTH Sistemi Yönetmeliği'nde sermaye artırımı şeklinde tanımlanmıştır.</li></ul>

### Prensip 16: Saklama ve Yatırım Riski

FPA kendisinin ve katılımcılarının varlıklarını güvenli bir şekilde muhafaza etmeli ve bu varlıklarla ilgili olarak kayıp ve bu varlıklara erişimde gecikme yaşanması riskini asgari düzeye indirmelidir. FPA'ların yatırım yaptıkları araçların kredi, piyasa ve likidite riski asgari düzeyde olmalıdır.

#### Durum: Uyumlu

Değerlendirme Özeti	<ul style="list-style-type: none"><li>BKM'nin sahip olduğu varlıklardan saklamaya konu olanların tamamı banka mevduatı olup, bankaların tabi oldukları sağlam muhasebe uygulamaları, saklama prosedürleri, iç kontrol mekanizmaları ve tabi oldukları düzenleme ve denetleme yapısı dikkate alındığında, banka hesaplarında saklanan mevduat güvenli bir şekilde saklanan ve erişimde gecikme yaşanması riski düşük varlıklar olarak değerlendirilmektedir.</li><li>BKM Fon fazlasını aynı zamanda ortakları olan ve Türkiye'nin en büyük özel ve kamu bankalarında değerlendirmektedir. Bunun dışında başka bankalardan mevduat veya finansal işlem yapılmamaktadır. Çalışılan bankalara yönelik risk değerlendirmesi; katılımcı riski için yapılan rasyo analizleri ve TFRS 9 kapsamında mevduatlar için (bankaların uluslararası derecelendirme kuruluşlarının notları dikkate alınarak tespit edilen ortalama temerrüt risk oranı ve BDDK'nın belirlediği temerrüt halinde kayıp oranını dikkate alınarak) hesaplanan zarar karşılığı çalışması ile gerçekleştirilmektedir.</li><li>Yatırımların tamamı mevduat olarak değerlendirildiğinden, ihtiyaç olması durumunda küçük bir ters fiyat etkisiyle hızlı bir şekilde nakde çevrilebilir durumdadır.</li><li>Her üç ayda bir bkm.com.tr web sayfasında da yayınlanan denetim raporlarında sahip olunan varlıkların nasıl değerlendirildiği görülebilmektedir.</li></ul>
---------------------	---

### Prensip 17: Operasyonel Risk

FPA, operasyonel riskin iç ve dış olası kaynaklarını belirlemeli ve uygun sistemlerin, politikaların, prosedürlerin ve kontrollerin kullanımı suretiyle bunların etkilerini azaltmalıdır. Sistemler yüksek güvenlik ve operasyonel güvenilirlik derecesi sağlamak üzere tasarlanmalı ve yeterli ve ölçeklendirilebilir kapasiteye sahip olmalıdır. İş sürekliliği yönetimi, geniş çaplı veya büyük bir kesinti durumu da dahil olmak üzere, FPA'nın tekrar faaliyetlerine geri döndürülmesini ve FPA'nın yükümlülüklerinin yerine getirilmesi işlemlerinin zamanında gerçekleştirilmesini hedeflemelidir.

#### Durum: Uyumlu

Değerlendirme Özeti	<ul style="list-style-type: none"><li>• Sistemsel ve Operasyonel riskler, BKM'ye ilişkin tüm risklerin dahil olduğu Risk Yönetimi Politikası çerçevesinde geliştirilen ve Kurumsal Risk Değerlendirme Prosedürü takip edilerek oluşturulan Risk Envanterleri kapsamında yönetilmektedir.</li><li>• Tanımlanmış olan riskler yılda en az bir kez risk sahipleri tarafından olası değişiklikler göz önüne alınarak gözden geçirilmekte ve bu gözden geçirmeler sonucu güncellenen Risk Envanterleri asgari olarak yılda bir kez Yönetim Kurulu tarafından incelenerek onaylanmaktadır.</li><li>• Tanımlanmış risklerin izlenmesi iş birimlerinin, iç kontrol ve iç denetim olağan faaliyetleri kapsamında gerçekleştirilmektedir.</li><li>• Risk yönetimine ilişkin gerçekleştirilen faaliyetlerde TCMB ve BDDK gibi düzenleyici kurumlarında uygulamaya koyduğu standartlar dikkate alınmakta, iç düzenlemeler oluşturulmakta ve bu doğrultuda faaliyetler yürütülmektedir. Bununla birlikte uluslararası ve sektörel standartlar da göz önünde bulundurulmaktadır. BKM'nin faaliyetleri ve risk politikalarını belirlemede kullandığı uluslararası standartlar aşağıda sıralanmıştır:<ul style="list-style-type: none"><li>○ ISO 31000,</li><li>○ ISO 27001</li><li>○ ISO27002</li><li>○ PCI DSS</li></ul></li><li>• İnsan Kaynakları fonksiyonu BKM risk yönetimi süreci içerisinde de ele alınmaktadır.</li><li>• Değişiklik ve proje yönetimi politika ve süreçleri, değişikliklerin ve büyük projelerin sistemin sorunsuz işleyişini yanlışlıkla etkilemesi riskine karşı proje risk değerlendirme sürecinde göz önünde bulundurmakta ve olası riskler ve alınacak önlemler belirlenmektedir.</li><li>• Yönetim Kurulu üst yönetimin risk yönetimini BKM içinde uygulamasının sağlanmasından sorumludur. Yönetim Kurulu BKM nezdinde yürütülen ve operasyonel risklerini de içeren Risk Yönetimi Sürecinden ve risk yönetimi faaliyetlerinin yeterliliği, etkinliği ve uyumluluğundan nihai olarak sorumludur.</li><li>• Yönetim Kurulu, Risk Yönetim Çerçevesini yılda bir kereden az olmamak kaydıyla düzenli olarak gözden geçirmekte ve onaylamaktadır.</li><li>• Sistem güvenliği ve BT işleyişi en güvenli yöntemler ile sağlanmaktadır.</li><li>• Mevcut Kapasite Yönetim Süreci doğrultusunda yılda iki kere kapasite analizi yapılmakta ve raporlar ilgili bölümlerle paylaşılmaktadır. Mevcut uygulama veya altyapı ile ilgili önemli değişikliklerde, performans testleri yapılmakta ve kapasitenin iş ihtiyacını karşıladığı doğrulanmaktadır. Ayrıca, yılda bir kere yapılan iş sürekliliği tatbikatları ile İş Sürekliliği Yedekleme Merkezi'nde bulunan kapasitenin de yeterli olduğu doğrulanmaktadır.</li><li>• BKM bünyesinde fiziksel güvenliğin sağlanması ve yönetilmesine yönelik olarak hazırlanmış bir prosedür bulunmaktadır. İlgili prosedürde fiziksel ve çevresel tehditlerden korunmayı sağlayan süreçler tariflemektedir.</li><li>• BKM'nin kuruluş amacına uygun ve BGYS'nin sürekli iyileştirilmesi için gerekli taahhütleri içeren ve bilgi güvenliği gereksinimlerini sağlayabilmek üzere BKM'de oluşturulmuş kontrollerin uygulanması sırasında kullanılacak üst seviyedeki prensiplerin belirtildiği Bilgi Güvenliği Politikası dokümanı çerçevesinde hareket edilmektedir.</li><li>• BKM İş Sürekliliği Yedekleme Planı ve alt prosedürleri, olağanüstü durumlarda 2 saat içerisinde, birincil merkezdeki hizmet seviyesinde, BKM ISYM'den hizmet verilebilmesinin sağlanması için yapılması gerekenleri içermektedir. YTH hizmetiyle ilgili tüm teknik ve idari süreçlerin, operasyonların İstanbul'la birlikte ISYM üzerinden de yürütülmesi hedeflenmektedir. Hazırlanan otomasyon altyapıları ile olağanüstü koşullarda dahi, hizmetin en geç 2 saat içerisinde sürdürülmesinin sağlayacak şekilde tasarlanmıştır.</li><li>• Yılda en az bir kez yapılan İş Sürekliliği tatbikatları ile süreçler ve BT altyapısı test edilmektedir.</li><li>• Her yıl yapılan İş Sürekliliği tatbikatlarında tüm BKM üyeleri yer almakta ve kritik servis sağlayıcıların altyapıları kullanılmaktadır.</li></ul>
---------------------	--



## Dahili

<b>Prensip 18: Erişim ve Katılım</b> FPA, sisteme katılımın herkese açık ve adil olmasını sağlayacak şekilde tarafsız, risk odaklı ve kamuoyuna açıklanmış katılım kriterlerine sahip olmalıdır.	
<b>Durum: Uyumlu</b>	
Değerlendirme Özeti	<ul style="list-style-type: none"><li>• YTH Sistemine katılım şartları idari, teknik ve mali şartlardan oluşmaktadır.</li><li>• YTH sistemine katılım şartları, YTH Sisteminin ve Katılımcılarının güvenliğini ve etkinliğini dikkate alarak düzenlenmiştir. Bu nedenle katılım şartlarından herhangi birinin sağlanamaması durumunda Katılımcı adayı sisteme kabul edilmemektedir.</li><li>• YTH Sistemine katılım şartları bkm.com.tr adresinden kamuoyuna açıklanmaktadır.</li><li>• BKM Erişim Kontrol Standardı'nda katılımcılar için kullanıcı servislerine erişim konusundaki kısıtlara yer verilmiştir. Yetkiler yıllık olarak gözden geçirilmektedir</li><li>• Teknik şartlar sağlanmadan Katılımcının sisteme erişimine izin verilmemekte, sistemde parametre tanımları yapılmamaktadır.</li><li>• İdari şartlarda yer alan faaliyet izni ve lisans koşulu için Resmi Gazete günlük olarak takip edilmektedir.</li><li>• YTH Sistemine katılım şartlarını ihlal eden veya artık sağlamayan katılımcının sisteme katılımının askıya alınmasını veya sistemden düzenli bir şekilde çıkışını yönetmek için oluşturulmuş kurallar BKM YTH Sistemi Yönetmeliği'nde düzenlenmiştir.</li><li>• Bir katılımcının sisteme katılımının askıya alınmasını veya sistemden düzenli bir şekilde çıkışını yönetmek için oluşturulmuş kurallar BKM Online üzerinden tüm katılımcılar ile paylaşılmaktadır.</li></ul>

<b>Prensip 19: Kademeli Katılım Düzenlemeleri</b> FPA, kademeli katılım düzenlemelerinden kaynaklanan önemli riskleri tanımlamalı, izlemeli ve yönetmelidir.	
<b>Durum: Büyük Ölçüde Uyumlu</b>	
Değerlendirme Özeti	<ul style="list-style-type: none"><li>• Dolaylı Katılımcı tanımı ile ilgili çalışmalar devam etmektedir.</li><li>• Kurumsal Risk Yönetimi Politikası'nda Dolaylı Katılım riskleri dikkate alınmaktadır.</li></ul>

<b>Prensip 21: Verimlilik ve Etkinlik</b> FPA katılımcılarının ve hizmet verdiği piyasanın gerekliliklerini (ihtiyaçlarını) karşılama konusunda verimli ve etkin olmalıdır.	
<b>Durum: Uyumlu</b>	
Değerlendirme Özeti	<ul style="list-style-type: none"><li>• BKM bünyesinde Katılımcıların katılımı ile gerçekleştirilen çeşitli konularda uzman Komiteler bulunmaktadır. Komiteler, konularında uzman 15 katılımcı ve 1 BKM temsilcisinden oluşmakta ve Komite kararları oy çokluğu ile alınmaktadır. Komitelerin çalışma alanları; İş Geliştirme, Pazar Geliştirme, Operasyon ve Teknoloji, Güvenlik, Harcama İtirazı Kuralları ve Hakem Değerlendirmeleri, Açık Bankacılık ve FAST Katman Servisleri ve ATM Paylaşımıdır. Tüm Katılımcılar YTH Sistemi ile ilgili taleplerini bu Komitelerin gündemine alarak değerlendirilmesini sağlayabilmektedir.</li><li>• Tüm Katılımcılar YTH Sistemi ile ilgili gereklilikler ve ihtiyaçlar konusunda talep ve önerilerini BKM Çalışma Komiteleri aracılığıyla ya da e-posta/yardım masası kanalları ile paylaşabilmektedir.</li><li>• Faaliyetlerin etkinliği açısından BKM'nin amaç ve hedefleri operasyonel süreçler, YTH ile ilgili verilmiş olan hizmet seviyeleri, Scrum ölçümleri ve işçilik raporlamaları gibi çeşitli bileşenlerden oluşmaktadır.</li><li>• Yönetim Kurulu, yasal düzenlemeler, Çalışma Komiteleri çıktıları, YTH Ürün Yönetimi Bölümü ve Katılımcılar gibi çeşitli kanallardan gelen talepler Talep Yönetimi ve Çevik Yazılım Geliştirme akışları doğrultusunda hayata geçirilmektedir.</li><li>• Günlük işletim raporlamaları, ISYM tatbikati, Scrum planlama ve değerlendirme toplantıları, Scrum ve işçilik raporlamaları gibi çeşitli araçlarla amaç ve hedeflerin ölçülebilir ve ulaşılabılır olması sağlanmaktadır.</li><li>• Hedeflere ne ölçüde ulaşıldığını ölçmek ve değerlendirmek için günlük işletim raporları, Scrum toplantıları ve raporlamaları gibi mekanizmalardan yararlanılmaktadır.</li><li>• BKM'nin verimliliğini ve etkinliğini değerlendirmek için İş Sürekliliği ISYM Tatbikat Raporları, günlük işletim özetleri, iç ve dış denetim, görev tanımları ve yıllık performans hedefleri, izleme sistemleri üzerinden ölçümler yapılmaktadır.</li></ul>

## Dahili

<b>Prensip 22: İletişim Prosedürleri ve Standartları</b> FPA, ödeme, takas, mutabakat ve kayıt işlemlerinin verimli bir şekilde gerçekleşmesini sağlamak amacıyla uluslararası kabul görmüş uygun iletişim prosedür ve standartlarını kullanmalı veya en azından bu standartlar ile gerekli uyumu sağlamalıdır.	
<b>Durum: Uyumlu</b>	
Değerlendirme Özeti	<ul style="list-style-type: none"><li>BKM ile üyeler arasında gerçekleştirilen veri transferi, uluslararası kabul görmüş iletişim standartları kullanılmaktadır.</li><li>Yurtiçi takas kapsamında sınır ötesi işlemler bulunmamaktadır.</li></ul>

<b>Prensip 23: Kuralların, Temel Prosedürlerin ve Piyasa Verilerinin Açıklanması</b> FPA, açık ve kapsamlı kurallara ve prosedürlere sahip olmalı ve katılımcılara FPA'ya katılmaları sonucunda karşı karşıya kalacakları riskleri, ücretleri ve diğer önemli maliyetleri tam olarak anlayabilmeleri için yeterli bilgiyi sağlamalıdır. Tüm ilgili kurallar ve temel prosedürler kamuoyuna açıklanmalıdır.	
<b>Durum: Uyumlu</b>	
Değerlendirme Özeti	<ul style="list-style-type: none"><li>YTH sisteminin kuralları düzenleyici kurum sıfatıyla TCMB'nin onayına sunulmuş ve uygulamaya alınmakta olup, YTH Sistemi kural ve prosedürlerine tüm katılımcılar BKM Online üzerinden erişebilmektedir.</li><li>Rutin olmayan ancak öngörülebilir olaylar sırasında izleyeceği prosedürlere ilişkin BKM YTH Sistemi Yönetmeliği'nde olağanüstü durumlara dair maddeler bulunmaktadır.</li><li>Kuralları değiştirmek için takip edilmesi gereken süreç ilgili ekibin iş akışında BKM bünyesinde açıklanmaktadır.</li><li>Sistemin tasarımı ve faaliyetleri ile ilgili bilgiler "Yurtiçi Takas hesaplaşma Sistemi Uygulama Kuralları" dokümanında yer almaktadır. Doküman tüm Katılımcılarının erişimine açık olup, BKM Online üzerinden yayınlanmaktadır.</li><li>BKM, sistemin işleyişi ile ilgili temel kurallar BKM YTH Sistemi Yönetmeliği'nde yer almaktadır.</li><li>YTH Katılımcılarının hak ve yükümlülükleri YTH Katılım Sözleşmesinde ve BKM YTH Sistemi Yönetmeliği'nde düzenlenmektedir.</li><li>YTH Sistemi ücretlendirme yapısı bkm.com.tr üzerinden kamuoyu ile paylaşılmaktadır.</li><li>Katılımcılar arası uygulanan ücretler (takas komisyonu) bkm.com.tr üzerinden kamuoyu ile paylaşılmaktadır.</li><li>Ücretlerdeki değişikliklere ilişkin bilgilendirme, zamanında ilgili ücretin duyurulduğu kanallardan (BKM Online ve/veya bkm.com.tr) yapılmaktadır.</li><li>BKM, YTH Sistemi teknolojisi, iletişim prosedürleri hakkında değişiklik olduğunda Katılımcılara bilgi vermektedir.</li><li>BKM web sitesi üzerinden son 5 yıla ait veriler kamuoyunun bilgisine sunulmaktadır<sup>6</sup>.</li><li>Sunulan nicel verilerin yanı sıra web sitesinde BKM yönetim ve katılımcıları, ürün ve hizmetler, faaliyet ve denetim raporları, yayınlar, basın bültenleri, duyurular ve kurumsal iletişim çalışmaları hakkında bilgiler Türkçe ve İngilizce olarak yayınlanmaktadır.</li></ul>

## 5. Referanslar

- BKM Faaliyet Raporu
- [www.bkm.com.tr](http://www.bkm.com.tr)
- Finansal Piyasa Altyapılarına İlişkin Prensip Raporu (FPAİP) Raporu

<sup>6</sup> <https://bkm.com.tr/raporlar-ve-yayinlar/donemsel-bilgiler/>